

a) Peygamber, Vahiy ve Tebliğ

Peygamber nedir?

Peygamber, Allah'ın emir, yasak ve öğütlerini insanlara bildirmek üzere Allah tarafından seçilen elçidir. Peygamberlerin en önemli özelliği Allah'tan vahiy almalarıdır. Peygamberlik, insanların isteğiyle kazanılan bir makam değil; Allah'ın verdiği özel bir görevdir.

Vahiy ile tebliği karıştırma

Vahiy, Allah'ın emir ve hükümlerini peygamberlerine bildirmesidir. Tebliğ ise peygamberin aldığı vahiy hiçbir eksiltme ve ekleme yapmadan insanlara ulaştırmasıdır. Kur'an'da peygamber için resul (elçi) ve nebi (haberci) kelimeleri de kullanılır. Risalet ve nübüvvet kavramları peygamberlik görevini ifade eder.

MESAJ NASIL ULAŞIR?

- 1 VAHİY**
Allah mesajını bildirir.
- 2 PEYGAMBER**
Mesajı alır.
- 3 TEBLİĞ**
Eksiksiz iletir.
- 4 REHBERLİK**
Açıklar ve örnek olur.

Vahiy → Peygamber → İnsan

b) Peygamberlik Seçilmiş Bir Görevdir

Bir insan çok çalışarak bir yarışmayı kazanabilir veya arkadaşlarının oyuyla sınıf temsilcisi olabilir. Fakat peygamberlik böyle elde edilmez. Çok iyi olmak ve çok ibadet etmek kişiyi peygamber yapmaz; peygamberleri Allah seçer.

GÜNLÜK HAYATTAN

Bir sınıf başkanını öğrenciler seçer; görev süresi bitince başka biri seçilebilir. Peygamberlikte ise seçim insanlara ait değildir. Bu karşılaştırma, görevin kaynağını ayırt etmene yardım eder.

İLK Hz. Âdem

SON Hz. Muhammed (sav)

İMAN Tüm peygamberlere inanılır

KUR'AN'DA ADI GEÇEN 25 PEYGAMBER

Bu sayı gönderilenlerin toplamı değildir.

Hız. Âdem	Hız. İsmail	Hız. İdris	Hız. Nuh	Hız. Lut
Hız. Salih	Hız. Hud	Hız. İshak	Hız. Süleyman	Hız. İbrahim
Hız. Yusuf	Hız. Yakub	Hız. Şuayb	Hız. Davud	Hız. Harun
Hız. Zülkifl	Hız. Yunus	Hız. Musa	Hız. Eyyüb	Hız. İsa
Hız. İlyas	Hız. Elyesa	Hız. Yahya	Hız. Zekeriyya	Hız. Muhammed (sav)

HIZLI KONTROL · D / Y

- Peygamberlik çalışarak kazanılır. (D) (Y)
- Nebi, peygamber için kullanılan bir kelimedir. (D) (Y)
- Kur'an'da adı geçenler bütün peygamberlerdir. (D) (Y)
- Vahiy eksiksiz iletmeye tebliğ denir. (D) (Y)

KAVRAMI TAMAMLA

- Allah'ın mesajını bildirmesine denir.
- Vahiy insanlara ulaştırmaya denir.
- 'Elçi' anlamındaki kavram dür.
- Peygamberlik: ve

vahiy · tebliğ · resul · risalet · nübüvvet

Ana kaynak: MEB 6. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Kitabı (2025), s. 14-18.

a) Peygamberlerin Ortak Özellikleri

Güven veren elçiler

Peygamberler, Allah'tan aldıkları mesajı insanlara taşıırken doğrulukları ve güvenilirlikleriyle öne çıkmıştır. Akıllı ve zeki olmaları, karşılaştıkları sorunları doğru değerlendirmelerine yardımcı olmuştur. Allah tarafından günahlardan korunmaları ise insanlara örnek olmalarını desteklemiştir.

Neden bu özelliklere ihtiyaç vardır?

Bir mesajı taşıyan kişi doğru sözlü ve güvenilir değilse insanlar mesaj konusunda kuşku duyabilir. Peygamberlerin sahip olduğu özellikler, görevlerini güvenle yerine getirmelerini sağlar.

BENZETMENİN SINIRI

Günlük örnekler kavramı anlamayı kolaylaştırır; ancak peygamberlik göreviyle aynı değildir. İsmet, peygamberlere özgüdür.

PEYGAMBERLERİN 5 ÖZELLİĞİ

SİDK	Doğru ve dürüst olmak
EMANET	Güvenilir olmak
FETANET	Akıllı ve zeki olmak
İSMET	Günahlardan korunmak
TEBLİĞ	Vahyi eksiksiz iletme

b) Peygamberlerin Görevleri

Peygamberler yalnızca mesajı iletmez; onu açıklar, yaşar ve insanlara yol gösterir.

TEBLİĞ

Vahyi eksiksiz bildirmek.

TEBYİN

Emir ve yasakları açıklamak.

TEMSİL

İnancı yaşayarak örnek olmak.

İNZAR

Yanlışla karşı uyararak.

TEBŞİR

İyilik yapanları müjdelemek.

TEZKİYE

Kötü huylardan uzaklaştırmak.

ÖZELLİK - GÖREV BAĞI

Sıdk ve emanet güveni, fetanet doğru açıklamayı, ismet örnekliliği, tebliğ ise eksiksiz aktarımı destekler.

c) Mucize Nedir?

MUCİZE

Peygamberlerin, peygamberliklerini göstermek için Allah'ın izniyle ortaya koydukları olağanüstü olaylardır.

DERS KİTABINDAKİ ÖRNEKLER

- Hz. İbrahim: Ateşin yakmaması
- Hz. İsa: Ölülerini diriltmesi
- Hz. Süleyman: Karıncayı anlaması
- Hz. Musa: Asanın yılanı dönüşmesi
- Hz. Salih: Kayadan devenin çıkması

ç) Peygamberler Neden İnsanlar Arasından Seçildi?

NEDEN İNSANLAR ARASINDAN?

Peygamberler toplumun dilini, ihtiyaçlarını ve yaşanan sorunları biliyordu. Bu sayede vahyi anlaşılır biçimde açıklayıp ibadetleri uygulayarak gösterebildiler. Hayata bağla: Bir öğretmenin işlemleri yalnız anlatmayı göstermesi, öğrenmeyi kolaylaştırır.

KENDİNİ YOKLA

1 Mucize kimin izniyle gerçekleşir?

2 Tebyin ile temsil arasındaki fark nedir?

3 Peygamberlerin insan olması neyi kolaylaştırır?

a) Peygamberler İnsanlara Nasıl Rehber Olur?

Rehberlik yalnız sözle değil, davranışla da olur

Peygamberler Allah'tan aldıkları mesajı insanlara ulaştırmış, açıklamış ve yaşayarak göstermiştir. Bu yüzden onların hayatı, inancın ibadete, güzel ahlaka ve toplumsal sorumluluğa nasıl dönüştüğünü gösteren bir rehberdir.

PEYGAMBERLER DE İNSANDIR

Yer, içer, çalışır, aile kurar, sevinir ve üzülürler. İnsan olmaları, toplumun ihtiyaçlarını anlamalarını ve insanların uygulayabileceği bir örnek sunmalarını sağlar.

PEYGAMBERLER İLAH DEĞİLDİR

Allah'ın kulları ve elçileridir. Allah bildirmediği gaybı bilmez, dilediği kişiyi zorla doğru yola yönlertemezler. Onları üstün kılan, seçimleri ve görevlerini örnek biçimde yerine getirmeleridir.

b) Örnekliliğin Hayattaki Dört Alanı

KUL OLARAK

Allah'a bağlılık, dua, ibadet ve şükür konusunda rehber olurlar.

AİLE İÇİNDE

Sevgi, merhamet, sorumluluk ve saygı davranışlarıyla gösterirler.

KOMŞU VE ARKADAŞ

Güvenilir, yardımsever ve yumuşak sözlü olmayı öğretirler.

TOPLUM İÇİNDE

Adalet, hak gözetme ve kötülüğe karşı durma konusunda örnek olurlar.

c) Üç Durum, Üç Rehberlik İlkesi

1 Sınıf grubunda söylenti

Doğruluğunu bilmediğin bir haberi paylaşmamak, sıdk ve güvenilirlik ilkesini günlük hayata taşır.

2 Ortak ödevde görev paylaşımı

Üstlendiğin işi zamanında yapmak, emanet bilinciyle hareket etmektir.

3 Tartışmada öfke yükselince

Haklı olsan bile kırıncı olmadan konuşmak, peygamberlerin güzel ve yumuşak üslubunu örnek almaktır.

DAVRANIŞ PUSULASI

Bir davranışın peygamber örnekliliğine uygun olup olmadığını düşünürken şu üç soruyu sor: Doğru mu? Birinin hakkını zedeliyor mu? Güzel ahlaka uygun mu?

KENDİNİ YOKLA

1 Peygamberlerin insan olması, rehberliklerini neden anlaşılır ve uygulanabilir kılar?

a) Vahiy Neden Gereklidir?

Akıl değerlidir; vahiy ona doğru yönü gösterir

İnsan akli sayesinde düşünür, araştırır ve birçok doğruya ulaşabilir. Ancak hayatın amacı, ölümden sonrası ve Allah'a karşı görevler gibi konularda kesin bilgiye yalnız aklıyla ulaşamaz. Allah bu konularda insanı yalnız bırakmamış, peygamberleri aracılığıyla vahiy göndermiştir.

AKIL

Gözlemler, karşılaştırmalar, sonuç çıkarır ve seçim yapar.

VAHİY

İnsana tek başına kesin bilemeyeceği temel gerçekleri bildirir.

BİRLİKTE

İnsan vahiy aklıyla anlar, düşünür ve bilinçli biçimde uygular.

b) Vahyin Cevap Verdiği Temel Sorular

Ben kimim?

Niçin yaratıldım?

Nasıl yaşamalıyım?

Ölümden sonra ne var?

Bu sorulara verilen gelişigüzel cevaplar kişiden kişiye değişebilir. Vahiy, insanın hayatını güvenilir bir bilgi temeline oturtmasına yardımcı olur.

c) Vahyin Gönderiliş Amaçları

1 Allah'ı tanıtmak

Yaratıcıyı doğru tanımayı öğretir.

2 Sorumluluğu bildirmek

İbadet ve ahlak görevlerini açıklar.

3 Doğruyu ayırt ettirmek

İyi-kötü, helal-haram ölçüleri sunar.

4 Mutluluğa yönleltmek

Dünya ve ahiret iyiliğine rehberlik eder.

GÜNLÜK HAYATA BAĞLA

Yeni bir cihazı kullanırken yalnızca tuşlara bakarak bazı şeyleri keşfedebilirsiniz; fakat üreticinin kılavuzu cihazın amacını ve doğru kullanımını açıklar. Bu yalnızca bir benzetmedir: Vahiy, insanın kim olduğunu ve hayatını hangi ölçülerle düzenlemesi gerektiğini güvenilir biçimde bildirir.

ç) Vahyin Başlıca Konuları

İNANÇ

İBADET

AHLAK

HELAL-HARAM

TOPLUM

KISSALAR

KENDİNİ YOKLA

1 Akıl ile vahyin görevlerini birbirine karıştırmadan birer cümleyle açıkla.

2 Vahyin gönderiliş amaçlarından ikisini günlük bir davranışla ilişkilendir.

Ana kaynak: MEB 6. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Kitabı (2025), s. 23-24.

a) Vahiy Bireyin Hayatına Nasıl Yön Verir?

Vahyin mesajı yalnızca bilinmesi gereken bir bilgi değildir. İnanç, ibadet ve ahlakla ilgili ölçüler; insanın günlük kararlarına, alışkanlıklarına ve başkalarıyla ilişkilerine yansır.

VAHYİN ÖLÇÜSÜ	ÖĞRENCİNİN HAYATINDA
İnanç: Allah'a güvenmek ve sorumluluğunu bilmek.	Sınava çalıştıktan sonra sonucu Allah'a bırakmak; çalışmadan yalnız dua etmeyi yeterli görmemek.
İbadet: Allah'la bağı canlı tutmak.	Oyun ve ekran süresini planlarken namaz vaktini de hesaba katmak; ibadeti erteleyen değil düzenleyen bir plan yapmak.
Doğruluk: Yalan ve hileden uzak durmak.	Hazır cevabı arkadaşından kopyalamak yerine bilmediğini kabul etmek ve eksikliğini tamamlamak.
Emanet: Başkasının hakkını korumak.	Ödünç aldığı kitabı temiz kullanıp zamanında vermek; bulduğun eşyayı sahibine veya nöbetçi öğretmene ulaştırmak.
Öz denetim: Zararlı davranıştan sakınmak.	Öfkeliyken hemen mesaj göndermemek; sakinleşip kıcıc olmaman bir cümle kurmak.
Şükür ve ölçü: Nimeti israf etmemek.	Yiyebileceğin kadar yemek almak, suyu gereksiz akıtmamak ve sahip olduklarını küçümsememek.

b) Karar Verirken Üçlü Süzgeç

1 DOĞRU MU?

Bilgi ve söz gerçeğe uygun mu?

2 HAKKA UYGUN MU?

Birinin hakkına zarar veriyor mu?

3 İYİLİĞE GÖTÜRÜR MÜ?

Sonucu bana ve çevreme fayda sağlar mı?

KISA OLAY: SINAV GRUBUNDA BİR MESAJ

Arkadaşın sınavdan önce cevapların fotoğrafını gönderdi. 'Kimse görmeyecek' demek davranışı doğru yapmaz. Üçlü süzgeçte bu teklif doğruluk, hak ve iyilik ölçülerinden geçmez. En doğru davranış, teklifi reddedip kendi emeğinle hazırlanmandır.

HAYATA UYGULA

1 Bugün vereceğin bir kararı üçlü süzgeçten geçir ve sonucunu yaz.

a) Vahyin Toplumsal Mesajları

İyi insan olmak, başkalarının hakkını da gözetmektir

Vahiy; adaleti, iyiliği ve yardımlaşmayı emreder; haksızlığı, kibri ve insanı zarara sürükleyen alışkanlıkları yasaklar. Böylece hem bireyin hem toplumun huzurunu koruyan ilkeler oluşturur.

TOPLUMSAL İLKE	GÜNLÜK HAYATTA KARŞILIĞI
ADALET	Takım seçerken yalnız yakın arkadaşlarını değil, herkesi yeteneği ve emeğiyle değerlendirmek.
YARDIMLAŞMA	Dersi kaçıran arkadaşına notları göndermek; bunu onu küçümsemeden yapmak.
HAK KORUMA	Bir arkadaşınla ilgili özel fotoğrafı izin almadan paylaşmamak.
ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK	Başarı kazandığında başkalarını küçümsememek, katkı sunanlara teşekkür etmek.
ZARARDAN KAÇINMA	Bağımlılık ve kumar özelliği taşıyan oyunlardan, para tuzaklarından uzak durmak.

b) Sorumluluk Dört Yöne Uzanır

ALLAH'A

İman, ibadet, şükür

KENDİNE

Sağlık, emek, öz denetim

AİLENE

Saygı, görev, merhamet

ÇEVRENE

Hak, adalet, yardım, temizlik

SINIFTA ADALET: GRUP ÖDEVİ

Grup ödevinde iki öğrenci bütün işi yapıyor, diğerleri adını yazdırmak istiyor. Vahyin adalet ve hak ölçüsü; görevlerin açıkça paylaşılmasını, herkesin emeği kadar sorumluluk üstlenmesini gerektirir. Bir sorun varsa arkadaş konuşmak yerine saygılı biçimde grupta çözüm aranır.

KENDİNİ YOKLA

1 Bir davranışın yalnız seni değil toplumu da etkilediğine günlük hayattan bir örnek ver.

2 Adalet ile herkese aynı şeyi vermek her zaman aynı mıdır? Bir durum üzerinden düşün.

a) Peygamberlerden Hayata Taşınan Örnekler

Kur'an'da peygamberlerin mücadeleleri anlatılırken yalnız geçmişte yaşanmış olaylar aktarılmaz; doğruluk, sabır, teslimiyet, affedicilik ve adalet gibi değerler üzerinde düşünmemiz istenir.

PEYGAMBER	ÖNE ÇIKAN YÖN	BUGÜNE TAŞINAN DERS
Hz. İbrahim	Teslimiyet ve tevhid	Çevren yanlış bir davranışı normal görse bile doğruyu araştırmak ve inandığın değeri bilinçle savunmak.
Hz. Yakub ve Hz. Eyyüb	Sabır	Zorlukta pes etmeden doğru adımları sürdürmek; yardım istemeyi ve çözüm aramayı sabrın parçası saymak.
Hz. Yusuf	İffet ve affedicilik	Baskı altında yanlış teklifi reddetmek; gücün varken intikam yerine adalet ve bağışlamayı seçmek.
Hz. Musa	Zulme karşı mücadele	Haksızlığa sessiz kalmamak; güvenli ve doğru yollarla öğretmene, aileye veya ilgili kişiye haber vermek.
Hz. Muhammed (sav)	Güzel ahlak	Evde, okulda, oyunda ve dijital ortamda doğruluk, merhamet, sabır ve adaleti birlikte yaşamak.

b) Sabır Ne Değildir?

YANLIŞ ANLAMA

Sabır; haksızlığa boyun eğmek, hiç konuşmamak veya hiçbir çaba göstermeden beklemek değildir.

DOĞRU ANLAMA

Sabır; doğru yoldan ayrılmadan çabayı sürdürmek, duyguyu yönetmek ve gerektiğinde güvenilir kişilerden destek almaktır.

DİJİTAL HAYATTA SABIR VE ADALET

Bir arkadaşın çevrim içi oyunda seninle alay ediyor. Sabır, hakareti sessizce kabul etmek değildir. Karşılık olarak hakaret etmeden sınır koymak, kişiyi engellemek, kanıt saklamak ve güvendiğin bir yetişkine haber vermek; doğru davranışta kararlı kalmaktır.

BİR ADIM SEÇ

1 Yukarıdaki beş örnekten birini seç; yarın uygulayabileceğin somut bir davranış yaz.

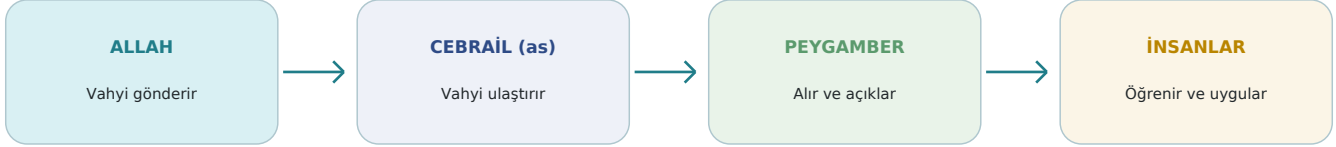
Ana kaynak: MEB 6. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Kitabı (2025), s. 24-25.

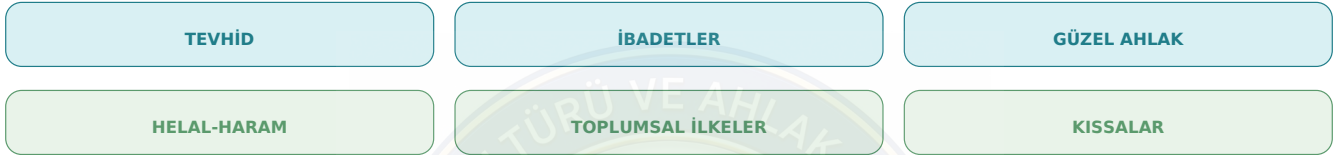
a) İlahî Kitaplar ve Suhuf

İlahî kitapların ortak amacı insana rehberlik etmektir

İlahî kitaplar, insanların dünya ve ahiret mutluluğuna ulaşmaları için Allah'ın peygamberleri aracılığıyla gönderdiği vahiylerdir. Kaynakları Allah'tır; insanlara doğru inanç, ibadet, ahlak ve toplum düzeni hakkında yol gösterirler.

b) İlahî Kitaplarda Yer Alan Ortak Konular

c) Suhuf: Sayfalar

Bazı peygamberlere büyük kitaplar dışında daha küçük hacimli ilahî sayfalar gönderilmiştir. Bu sayfalara suhuf denir.

KAVRAMI ANLAMAK İÇİN BENZETME

Bir dersin özet notu ile ayrıntılı ders kitabı aynı biçimde değildir; fakat ikisi de öğrenmeye yardım eder. Bu yalnızca biçimi anlamaya yarayan bir benzetmedir. Suhuf da ilahî kaynaktan gelen sayfalar; dört büyük kitapla aynı hacimde değildir.

İNANÇTA BÜTÜNLÜK

Müslümanlar yalnız Kur'an'a değil, Allah'ın gönderdiği bütün ilahî kitapların asıllarına inanır. İlahî kitaplara iman, imanın şartlarındandır.

KENDİNİ YOKLA

1 Suhuf ile dört büyük kitabın ortak yönünü ve aralarındaki biçim farkını açıkla.

a) Dört Büyük İlahî Kitap

Gönderiliş sırası ve temel bilgiler

S.	KİTAP	PEYGAMBER	DİL	AYIRT EDİCİ BİLGİ
1	TEVRAT	Hz. Musa	İbranice	Dört büyük kitabın ilkidir; hidayet ve nur olarak gönderilmiştir.
2	ZEBUR	Hz. Davud	İbranice	Duaların yer aldığı, Tevrat'tan sonra gönderilen ilahî kitaptır.
3	İNCİL	Hz. İsa	Aramice	Zebur'dan sonra Hz. İsa'ya gönderilmiştir.
4	KUR'AN-I KERİM	Hz. Muhammed (sav)	Arapça	Son ilahî kitaptır; değişmeden günümüze ulaşmıştır.

b) Kitap Verilen Peygamberlerden Kısa Notlar

HZ. MUSA

Firavun'un zulmüne karşı mücadele etmiş; kardeşi Hz. Harun'la desteklenmiştir.

HZ. DAVUD

Adaleti ve Zebur'u güzel okuyuşuyla tanınmış; demir işleme sanatı öğretilmiştir.

HZ. İSA

Hiz. Meryem'in oğludur; babasız dünyaya gelişi bir mucizedir.

HZ. MUHAMMED (sav)

Kırk yaşında peygamber olmuş; yirmi üç yıl boyunca vahyi insanlara ulaştırmıştır.

HATIRLAMA TEKNİĞİ: İKİLİ EŞLEŞTİR

Sırayı karıştırmamak için dört kitabı zaman şeridinde düşün: Tevrat - Zebur - İncil - Kur'an. Eşleştirmede yalnız kitabı değil, gönderildiği peygamberi de birlikte söyle: Musa - Davud - İsa - Muhammed (sav).

KAPATMADAN TEKRARLA

1 Dört kitabı sırasıyla söyle; her birini peygamberi ve diliyle eşleştir.

a) Kur'an-ı Kerim'in Özellikleri

Son ilahî kitap ve hayat rehberi

Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed'e (sav) ayet ve sureler hâlinde Arapça indirilmiş, vahiy kâtipleri tarafından yazıya geçirilmiş son ilahî kitaptır. Değişmeden günümüze ulaşmış ve bütün insanlığa rehber olarak gönderilmiştir.

SON KİTAP

Ondan sonra başka ilahî kitap gelmeyecektir.

ARAPÇA

Ayet ve sureler hâlinde indirilmiştir.

KORUNMUŞ

Değişmeden günümüze ulaşmıştır.

EVRENSEL

Mesajı bütün insanlığa yöneliktir.

b) Kur'an'a Saygının Üç Boyutu

1 ÖZEN GÖSTER

Temiz tut, uygun yerde koru ve okurken dikkatli davran.

2 ANLAMAYA ÇALIŞ

Mealini oku, bilmediğin kavramı sor ve mesaj üzerinde düşün.

3 HAYATA TAŞI

Doğruluk, adalet ve iyilik gibi ilkeleri davranışına yansit.

c) Bir Mesaj - Bir Davranış

KUR'AN'IN ÖĞRETTİĞİ

DAVRANIŞA DÖNÜŞTÜĞÜNDE

Adalet

Takımda görevleri emeğe göre paylaşmak; kimseyi kayırmamak.

İyilik

Yeni gelen öğrenciyi yalnız bırakmamak; sınıfı tanınmasına yardım etmek.

Saygı

Kur'an okunduğunda dinlemek; mealini öğrenirken dikkatle düşünmek.

Doğruluk

Yanlış yaptığında bahaneye sığınmadan gerçeği söylemek.

Sorumluluk

Öğrendiğin bir değeri yalnız söylemeyip davranışa dönüştürmek.

5 DAKİKALIK KUR'AN RUTİNİ

Her gün kısa bir bölümün mealini oku ve yalnız bir davranış seç. Örneğin 'israf etme' mesajını okuduysan o gün suyu ve yemeği ölçülü kullan. Böylece okuma, düşünme ve uygulama birleşir.

UNUTMA: Kur'an'a saygı yalnız onu yüksek bir yerde tutmak değil, mesajını anlamaya ve yaşamaya çalışmaktır.

a) Bir Sure Öğreniyorum: Felak Suresi

KISA BİLGİ

Sure adını ilk ayette geçen ve 'sabah aydınlığı, şafak' anlamına gelen felak kelimesinden alır. Felak ve Nâs surelerine birlikte, 'kendileriyle Allah'a sığınılan iki sure' anlamında Muavvizeteyn denir.

FELAK SURESİ - ARAPÇA METİN

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ
مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ
وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ
وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

b) Okunuşu ve Anlamı

A.	OKUNUŞ	ANLAM
1	Kul eûzü birabbil felak	De ki: Sabahın Rabb'ine sığınırım.
2	Min şerri mâ halak	Yarattığı şeylerden gelebilecek kötülüklerden,
3	Ve min şerri gâsikin izâ vekab	Karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden,
4	Ve min şerrin neffâsâti fil ukad	Düğümlere üfürenlerin şerrinden,
5	Ve min şerri hâsidin izâ hased	Kıskandığı vakit kıskanç kişinin şerrinden!

c) Anahtar Kavramlar

FELAK

Sabah aydınlığı

ŞER

Kötülük, zarar

SİĞİNMAK

Korunmayı Allah'tan istemek

HASET

Nimeti kıskanıp yok olmasını istemek

EZBERİ ANLAMLA GÜÇLENDİR

Sureyi ezberlerken her ayetin anlamını da söyle. Böylece sesleri tekrar etmekle kalmaz, hangi kötülüklerden Allah'a sığındığını bilinçli biçimde kavrarsın.

a) Felak Suresini Hayata Taşımak

Tebdir almak ve Allah'a sığınmak birlikte düşünülür

Felak suresi, kötülüklerden korunmak için Allah'a yönelmeyi öğretir. Bu yöneliş, insanın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Önce tehlikeyi fark etmek ve gerekli tedbiri almak, ardından dua ederek Allah'a güvenmek gerekir.

1 FARK ET

Tehlikeyi küçümseme.

2 TEDBİR AL

Güvenli seçeneği uygula.

3 DESTEK İSTE

Güvenilir yetişkine haber ver.

4 DUA ET

Korunmayı Allah'tan dile.

b) Dört Günlük Hayat Durumu

KARANLIK BİR YOL

Aydınlık ve güvenli yolu seç, aileye haber ver, gerekiyorsa yanında bir yetişkin olsun; sonra Allah'a sığın.

RAHATSIZ EDİCİ MESAJ

Yanıtla tartışmayı büyütme; ekran görüntüsü al, engelle, bildir ve güvendiğin yetişkine anlat; dua et.

ARKADAŞININ BAŞARISI

Haset yerine onu tebrik et, sahip olduğun nimetleri fark et ve kendi gelişimin için emek ver.

OLUMSUZ ARKADAŞ BASKISI

Yanlış teklifi açıkça reddet, ortamdan uzaklaş, destek iste ve doğru davranışta kararlı kal.

c) Haset ile Gıptayı Karıştırma

HASET

Başkasındaki nimetin yok olmasını istemektir; kalbi ve ilişkileri bozar.

GIPTA

Nimetin onda kalmasını isterken benzer başarıya güzel yollarla ulaşmayı dilemektir.

NOT SONUCU AÇIKLANDIĞINDA

Arkadaşın yüksek not aldı. 'Keşke onun notu düşse' demek hasede yaklaşıp. 'Onu tebrik edeyim, nasıl çalıştığını öğrenip ben de plan yapayım' demek ise olumlu bir gelişme isteğidir.

FELAK SURESİNİN HAYAT İLKESİ

1 Bir korku veya risk durumunda uygulayacağın dört adımı sırayla yaz.

a) Ünitenin Büyük Resmi

Dört ana başlığı tek bakışta tekrar et

PEYGAMBER

- Allah seçer.
- Vahiy alır.
- Açıklar ve örnek olur.
- Sıdk, emanet, fetanet, ismet, tebliğ

VAHİY

- Allah'ın bildirmesidir.
- Akla rehberlik eder.
- İnanç, ibadet, ahlak ve toplum
- Dünya-ahiret mutluluğu

İLAHÎ KİTAPLAR

- Tevrat, Zebur, İncil, Kur'an
- Peygamberlere gönderilir.
- Suhuf: ilahî sayfalar
- Kur'an son ve korunmuştur.

FELAK SURESİ

- Allah'a sığınma
- Kötülükten korunma
- Hasetten uzaklaşma
- Tedbir + dua

b) Sık Yapılan Kavram Hataları

Vahiy = tebliğ

Yanlış. Vahiy Allah'ın peygambere bildirmesi; tebliğ peygamberin insanlara iletmesidir.

İsmet = hiç seçim yapmamak

Yanlış. İsmet, peygamberlerin Allah tarafından günahlardan korunmasıdır.

25 peygamber = bütün peygamberler

Yanlış. Bu sayı yalnız Kur'an'da adı geçen peygamberlerdir.

Dua = tedbiri bırakmak

Yanlış. İnsan sorumluluğunu yerine getirir, sonra Allah'a güvenip dua eder.

Kur'an'a saygı = yalnız saklamak

Eksik. Okumak, anlamak ve mesajını davranışa dönüştürmek de gerekir.

Sabır = haksızlığa susmak

Yanlış. Sabır, doğru çözüm için kararlı ve ölçülü biçimde çabalamaktır.

BU HAFTA 5 DAVRANIŞ DENE

Her gün birini bilinçli biçimde uygula; akşam yaptığın davranışı bir cümleyle değerlendir.

1 • Gerçeği söyle

2 • Emaneti koru

3 • Yardım et

4 • Meal oku

5 • Tedbir + dua

SON KONTROL

1. Peygamberlik insanın çalışarak elde ettiği bir görevdir. (D/Y)

2. Vahiy eksiksiz iletmeye tebliğ denir. (D/Y)

3. Kur'an'da adı geçen 25 isim bütün peygamberlerin toplamıdır. (D/Y)

4. Suhuf, bazı peygamberlere gönderilen ilahî sayfalardır. (D/Y)

5. İncil, Hz.'ya gönderilmiştir.

6. Felak suresi, kötülük karşısında tedbirle birlikte etmeyi öğretir.

Cevaplar: 1-Y • 2-D • 3-Y • 4-D • 5-İsa • 6-dua

